

Hankintapäätös, Valtion koulukodit

Pevamltk 20.05.2024 § 49
2897/02.08.01/2024

Valmistelija: Lastensuojelun palveluyksikköjohtaja Katja Rautiainen,
p. 044 740 1688, katja.rautiainen@pshyvinvointialue.fi

Pohjois-Savon kunnat ovat edeltävästi kilpailuttaneet lastensuojelun sijaishuollon palvelut, mukaan lukien lastensuojelun laitoshoidon perustason sekä erityistason laitoshoidon sekä erityisen huolenpidon yksikkö (Pohjois-Savon maakunnan kuntien lastensuojelun sijaishuollon palvelut 284304). Kyseinen sopimus hankinnasta on toistaiseksi voimassaoleva ja hankinta on edeltävästi uudelleenavattu ajalla 8.11.2022-1.12.2022. Kyseisen puitesopimuksen sisältämien ehtojen mukaan Tilaaja ei sitoudu tiettyihin hankintamääriin. Sopimus ei sisällä määräostovelvoitetta eikä tuota Toimittajalle yksinoikeutta myydä palvelua Tilaajalle. Sopimuskauden aikana Tilaaja tekee valituilta

Toimittajilta tilauksia sopimuksissa vahvistettujen ehtojen mukaisesti ottaen huomioon asiakkaan yksilölliset tarpeet.

Lastensuojelun sijaishuollon palveluilla tarkoitetaan huostaanotetun, kiireellisesti sijoitetun tai lastensuojelulain (417/2007) 83 §:ssä tarkoitetun väliaikais määräyksen nojalla sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Lastensuojelulain 4§ mukaisesti lastensuojelun tarvetta arvioitaessa ja lastensuojelua toteutettaessa on ensisijaisesti otettava huomioon lapsen etu; kun sijaishuolto on lapsen edun kannalta tarpeen, se on järjestettävä viivytyksettä. Saman lain 11 §:n mukaisesti hyvinvointialueen tulee huolehtia siitä, että lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu järjestetään sisällöltään ja laajuudeltaan sellaiseksi kuin hyvinvointialueella esiintyvä tarve edellyttää; lapsi- ja perhekohtaista lastensuojelua on järjestettävä tarvittavassa laajuudessa niinä vuorokauden aikoina, joina sitä tarvitaan. Saman lain 50§ mukaisesti lapsen sijaishuoltopaikan valinnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota huostaanoton perusteisiin ja lapsen tarpeisiin sekä lapsen sisarusuhteiden ja muiden läheisten ihmissuhteiden ylläpitämiseen ja hoidon jatkuvuuteen. Lisäksi tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon lapsen kielellinen, kulttuurinen sekä uskonnollinen tausta. Lastensuojelulain mukaisten palveluiden ja tukitoimien tarpeen arvioi ja palveluiden sekä tukitoimien viivytyksettömästä toimeenpanosta vastaa lastensuojelulain mukaisesti sosiaalityöntekijä. Edellä mainitun perusteella sijaishuollon palveluita on perusteltua tarvittaessa toteuttaa myös suorahankintana kilpailutetun puitesopimuksen ulkopuolelta yksilökohtaisten tarpeiden perusteella.

Valtion koulukodit tuottavat vaativan sijaishuollon ja vaativan erityisen tuen perusopetuksen palveluja. Valtion koulukodit toimivat Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen alaisina lastensuojeluyksikköinä ja niiden

toiminnasta on säädetty laissa (Laki Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisista lastensuojeluyksiköistä 1379/2010). Valtion koulukodit eivät ole osallistuneen lastensuojelupalveluiden kilpailutuksiin erityisasemansa johdosta ja Valtion koulukodin tuottama palvelu on lailla erikseen säädettyä erityisen vaativaa sijaishuoltoa, jota hyvinvointialue hankkii valtiolta yksilökohtaisen tarpeen perusteella lastensuojelulain mukaisissa tilanteissa. Valtion koulukotiin lastensuojelun asiakkaana oleva lapsi ohjautuu tilanteissa, joissa lapsen yksilöllisiin sijaishuollon tarpeisiin ei voida riittävässä määrin muilla lastensuojelun laitoshoidon palveluilla tai lapsen tarpeiden mukaisilla tavoilla vastata.

Valtion koulukotien kanssa on neuvoteltu valtion koulukotien tuottamia erityispalveluja koskevasta sopimusjärjestelystä siten, jotta asiakaskohtaisista sopimuksista voitaisiin luopua, seuraavin ehdoin:

- Palvelun sisältö: Lastensuojelun laitoshoido
- Palveluntuottaja: Valtion koulukodit, Valtion koulukotien alaiset yksiköt
- Hinta: Valtion koulukotien palveluiden hinnan määrittää Valtion koulukotien johtokunta vuosittain. Vuonna 2024 palveluiden hinnat ovat:
  - Erityinen huolenpito 760€/vrk
  - Vaativan tason osastohoito 686€/vrk

Valtion koulukodeilla on lakisääteisen asemansa vuoksi oikeus laskuttaa myös perusopetuksen mukainen koulupäivämaksu perusopetuslain (628/1998) sekä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) mukaisesti lapsen kotikunnalta. Lisäksi Valtion koulukodit järjestää tutkintoon valmentavaa opetusta, jonka kustannukset eivät ole perusopetuslain mukaisia: vuonna 2024 tutkintoon valmentavan opetuksen maksuja ei laskuteta sijoittavilta tahoilta opetushallituksen ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteisen ohjauksen mukaisesti. Kustannusvastuu jatkossa määräytyy lainsäädännön tai ministeriöiden tarkemmin asiassa antaman ohjauksen mukaisesti.

- Hankinnan arvioitu arvo: 7M€ (alv 0%) neljän vuoden aikana

Kyseessä on Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016, 12. luvun mukainen sosiaalipalveluiden hankinta. Lain 108 §:n mukaan kyseisiä hankintoja tehtäessä on otettava huomioon kyseistä palvelua koskeva lainsäädäntö sekä käyttäjien erityistarpeet. Lisäksi kyseessä on em. lain 40§ mukainen suorahankinta; suorahankinnan perusteena on lain 40§ 2.mom. mukainen tilanne, jossa vastaavaa palvelua ei voida muilta palveluntuottajilta hankkia.

Esityslistan oheisaineistona:

- Valtion koulukotien hinnasto 2024

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää esittää aluehallitukselle Valtion koulukotien järjestämien palveluiden hankinnan selostusosassa ilmenevästi.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Toimivallan peruste hallintosääntö 93 §.

Esittelijä perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta päättää esittää aluehallitukselle, että Pohjois-Savon hyvinvointialue hankkii Valtion koulukotien järjestämiä lastensuojelun laitoshoidon palveluja selostusosassa ilmenevästi.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.